

DECIZIE

16 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Iuliana Oprea
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Primarul General al municipiului Chișinău

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2013, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 19 septembrie 2012, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a RM a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că Primarul General al municipiului Chișinău, la 04 iunie 2012 a emis dispoziția nr. 566-d din 04 iunie 2012 „Cu privire la atribuirea a 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr”.

Menționează că Oficiul Teritorial Chișinău, în conformitate cu art. 68 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 și pct. 9 alin. (2) lit. b) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat controlul, sub aspectul legalității, a dispoziției menționate, și a constatat că actul administrativ vizat este emis cu depășirea competențelor stabilite de lege.

Afirmă că la 09 iulie 2012 Oficiul teritorial Chișinău a notificat Primarul General al municipiului Chișinău despre ilegalitatea dispoziției și a solicitat abrogarea actului administrativ vizat.

Susține că Primarul General al municipiului Chișinău nu a examinat notificarea Oficiului și nu a prezentat răspuns în termenele stabilite de lege.

Consideră că dispoziția contestată este emisă cu depășirea competențelor prevăzute de lege.

Menționează că conform pct. 8 din Regulamentul cu privire la cimitire, fiecare parte componentă a cultului (comunitățile religioase, mănăstirile) recunoscut de stat în modul stabilit are dreptul de a avea la cimitir un sector separat pentru înmormântarea credincioșilor săi, care este întreținut de sine stătător sau în comun cu alte comunități. Regulile de funcționare a acestora se stabilesc de către organul central al cultului respectiv, cu respectarea cerințelor prezentului Regulament. Transmiterea sectorului separat se efectuează conform actului de inventariere întocmit de către comisia instituită din reprezentanții administrației cimitirului și comunității religioase, coordonat cu organul central al cultului respectiv și aprobat de către organul administrației publice locale. La act se anexează registrul înmormântărilor și al instalațiilor la morminte.

Susține că actele prevăzute de lege nu au fost prezentate, astfel consideră că dispoziția a fost emisă contrar prevederilor legale.

Mai indică că anume actul de inventariere întocmit de către comisia instituită conform normei enunțate urmează a fi aprobat de către Consiliul municipal Chișinău.

Solicită anularea dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău nr. 566-d din 04 iunie 2012 „Cu privire la atribuirea a 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2013 a fost admisă acțiunea și anulată dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr. 566-d din 04 iunie 2012 „Cu privire la atribuirea a 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr”.

La 21 iunie 2013, Primarul General al municipiului Chișinău a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, considerând că instanța a aplicat greșit normele de drept material și procesual.

Consideră că dispoziția contestată este legală, deoarece a fost emisă de către un organ competent, conform legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite.

Afirmă că în calitate sa de autoritate publică locală executivă, Primarul mun. Chișinău exercită atribuții prevăzute de legislația în vigoare sau încredințate de consiliul local.

Consideră că Primarul general, conform competenței și atribuțiilor sale era în drept de a emite o asemenea dispoziție.

Susține că având în vedere demersul rectorului Bisericii Măzărache, președintelui Comunității Ortodoxe de Rit Vechi din Chișinău și consilierului municipal conform pct. 2 al dispoziției s-a atribuit Comunității Ortodoxe de Rit Vechi din Chișinău 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia hotărârii primei instanțe a fost expediată în adresa Primarului General al municipiului Chișinău la 17 aprilie 2013, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 41).

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul, la 21 iunie 2013, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei prin dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău „Cu privire la atribuirea a 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” nr. 566-d din 04 iunie 2012, s-a dispus atribuirea Comunității Ortodoxe de Rit Vechi din Chișinău 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr”.

Din conținutul dispoziției nominalizate rezultă că temei pentru emiterea acesteia a constituit adresarea rectorului Bisericii Măzărache, protopop M. Sosin, președintelui Comunității Ortodoxe de Rit Vechi din Chișinău, A. Droghinskii și consilierului municipal Chișinău, P. Donțov, nr. 02-117/1918 din 02 aprilie 2012, privind atribuirea unui teren pentru înhumări, la Cimitirul municipal „Sf. Lazăr”, precum și prevederile art. 29 alin. (2) și art. 32 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 (f. d. 8).

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a RM a solicitat anularea dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău nr. 566-d din 04 iunie 2012 „Cu privire la atribuirea a 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr”.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță cu o motivare amplu argumentată și o pronunțare asupra tuturor aspectelor juridice și probelor administrate, corect a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și anulării dispoziției contestate emise cu încălcarea competenței Primarului General al municipiului Chișinău și cu încălcarea procedurii de atribuire a loturilor pentru înhumări în cimitirul municipal „Sf. Lazăr”.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 14 alin. (1) al Legii privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie nr. 125 din 11 mai 2007, conform căror părțile componente locale ale cultelor religioase pot avea și întreține, de sine stătător sau în comun, cimitire pentru credincioșii lor.

Același articol, la alin. (2) statuează că modul de înființare, întreținere și desființare a cimitirelor este reglementat prin Regulamentul cu privire la cimitire, aprobat de Guvern.

Iar conform pct. 8 din Regulamentul cu privire la cimitire, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1072 din 22 octombrie 1998, fiecare parte componentă a cultului (comunitățile religioase, mănăstirile) recunoscut de stat în modul stabilit are dreptul de a avea la cimitir un sector separat pentru înmormântarea credincioșilor

săi, care este întreținut de sine stătător sau în comun cu alte comunități. Regulile de funcționare a acestora se stabilesc de către organul central al cultului respectiv, cu respectarea cerințelor prezentului Regulament. Transmiterea sectorului separat se efectuează conform actului de inventariere întocmit de către comisia instituită din reprezentanții administrației cimitirului și comunității religioase, coordonat cu organul central al cultului respectiv și aprobat de către organul administrației publice locale. La act se anexează registrul înmormântărilor și al instalațiilor la morminte.

În speță, se constată că actul contestat a fost emis cu încălcarea normelor legale, or din dispozițiile citate este evident că transmiterea sectorului separat pentru înmormântarea credincioșilor cultului se efectuează conform actului de inventariere întocmit de către comisia instituită din reprezentanții administrației cimitirului și comunității religioase coordonat cu organul central al cultului respectiv, iar organul administrației publice locale, doar aprobă acest act.

În contextul dat, instanța de recurs remarcă corectitudinea concluziei primei instanțe cu referire la faptul că dispoziția Primarului General al mun. Chișinău „Cu privire la atribuirea a 320 de loturi pentru înhumări, în cadrul sectorului 245 al Cimitirului municipal „Sf. Lazăr” nr. 566-d din 04 iunie 2012 a fost emisă cu încălcarea normelor legale, fapt ce respinge argumentul recurentului invocat în acest sens.

Mai mult că la caz nu a fost probat nici faptul existenței unui act de inventariere întocmit de către comisia instituită conform pct. 8 din Regulamentul cu privire la cimitire.

În această ordine de idei, nu au relevanță criticile invocate în recurs întrucât se combat cu cele relatate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către prima instanță, apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Or, argumentul reprezentantului Primăriei mun. Chișinău cu referire la faptul că conform art. 29 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, primarul, în calitate sa de autoritate publică locală executivă, exercită și alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare sau încredințate de consiliul local, este unul declarativ, nefiind făcută dovada faptului că legislația în vigoare acordă dreptul Primarului de a atribui loturi pentru înhumări.

Mai mult ca atât, după cum a fost menționat mai sus, drept temei pentru emiterea dispoziției date a constituit adresarea rectorului Bisericii Măzărache, protopop M. Sosin, președintelui Comunității Ortodoxe de Rit Vechi din Chișinău, A. Droghinskii și consilierului municipal Chișinău, P. Donțov, nr. 02-117/1918 din 02 aprilie 2012, pe când din materialele dosarului rezultă că Episcopul Evmenii s-a adresat la 15 mai 2012 către Directorul cimitirului „Sf. Lazăr” cu privire la atribuirea unui lot de pământ pentru 320 de locuri pentru înhumări (f. d. 24), fapt ce în plus indică la ilegalitatea dispoziției contestate.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tatiana Răducanu

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu